

D ô v o d o v á s p r á v a

A. Všeobecná časť

Návrh zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a o doplnení zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov predkladá na rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky skupina poslancov.

Cieľom predloženého návrhu zákona je rozšírenie právnej úpravy využitia lesných pozemkov vo vlastníctve štátu a pozemkov tvoriacich ostatný majetok vo vlastníctve štátu na verejnoprospešné účely, a to na verejnoprospešný účel, ktorým bude obnova hradu alebo torzálnej architektúry. V čl. I sa na tento účel dopĺňa kompetencia krajského pamiatkového úradu. V čl. II návrhu zákona sa zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov dopĺňa osobitným § 50c, ktorý upravuje vzťahy k lesnému majetku štátu (§50) a k o ostatnému majetku štátu (§ 50a) v prípadoch, ak sa na týchto pozemkoch nachádza stavba hradu, alebo jeho torzálna architektúra, národná kultúrna pamiatka, pamiatková rezervácia alebo pamiatková zóna. Návrh konkretizuje postup správcu majetku štátu v prípadoch, ak starostlivosť o tieto objekty zabezpečuje obec, vyšší územný celok, občianske združenie alebo nezisková organizácia. Návrh nadväzuje na viacročnú prax na obnove hradov, ktorá sa začala v roku 2008 a odstraňuje prekážky, ktoré vyplynuli z doterajšej aplikačnej praxe, najmä určuje postupy osôb, ktoré zabezpečujú, resp. budú zabezpečovať záchranu, rekonštrukciu, alebo udržiavacie práce na stavbách hradov alebo ich torzálnej architektúre, na objektoch vyhlásených za národné kultúrne pamiatky, pamiatkové rezervácie alebo pamiatkové zóny nachádzajúcich sa na pozemkoch v správe štátnych organizácií lesného hospodárstva. Zároveň návrh určuje postup správcu lesného majetku štátu v tomto procese, konkretizuje podmienky uplatnenia postupu a deklaruje, že uvedené činnosti sú vykonávané za verejnoprospešným účelom. Výsledkom uplatňovania doplnenia zákona o lesoch bude zabezpečenie zmluvného vzťahu k pozemku, na ktorom sa realizuje táto verejnoprospešná činnosť, čo následne umožní, aby osoby, ktoré túto činnosť vykonávajú mohli získať podporu z verejných alebo európskych zdrojov na jej realizáciu.

Navrhovaná úprava vychádza z princípu, že verejnoprospešná činnosť realizovaná na objekte národnej kultúrnej pamiatky zveľaďí tento štátny majetok, ktorý chátral. Návrh zákona môže mať negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy. Avšak aj keď správca majetku štátu, na základe tohto návrhu umožní bezodplatné užívanie tohto majetku štátu napr. občianskemu združeniu, resp. jeho prevod na obec alebo vyšší územný celok, na druhej strane dôjde k pozitívnemu vplyvu zvýšením hodnoty týchto objektov, vrátane zvýšenia atraktivity územia s dôsledkom na cestovný ruch a podpory zamestnanosti v dotknutom regióne. Uvedené je potvrdené aj aplikačnou praxou v tejto oblasti, ktorá začala v roku 2008 z podnetu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

Návrh zákona bude mať pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie a pozitívne sociálne vplyvy, nebude mať negatívny vplyv na životné prostredie ani na informatizáciu spoločnosti. Rovnako nebude mať návrh zákona žiadne vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj s právom Európskej únie.

B. Osobitná časť

K čl. I

V § 11 ods. 2 písm. d) sa dopĺňa kompetencia krajského pamiatkového úradu na vydanie záväzného stanoviska, v ktorom sa na účel podľa čl. II vymedzí územie národnej kultúrnej pamiatky určenej na obnovu, určia sa podmienky realizácie obnovy národnej kultúrnej pamiatky, požiadavky na prieskum územia okolia národnej kultúrnej pamiatky, prípadne spôsob a rozsah výkonu kontroly. Zároveň, v záujme minimalizácie prevodu národných kultúrnych pamiatok z majetku obce alebo vyššieho územného celku na tretiu osobu sa dopĺňa gescia krajského pamiatkového úradu nad takýmto prevodom národnej kultúrnej pamiatky, ku ktorému sa bude vyžadovať jeho súhlas.

K čl. II

K bodu 1

Za účelom zabezpečenia výkonu činností, ktoré súvisia so záchranou, rekonštrukciou alebo udržiavaním národných kultúrnych pamiatok nachádzajúcich sa na lesných pozemkoch vo vlastníctve štátu, alebo na pozemkoch tvoriacich ostatný majetok štátu v zmysle § 50 a § 50a zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o lesoch“), sa navrhol postup, ktorý vychádza z úzkej spolupráce štátnej správy na ochranu pamiatkového fondu, správcov pozemkov a osôb – subjektov vykonávajúcich tieto práce. Návrh rešpektuje princípy ochrany lesných pozemkov vyplývajúcich z § 5 a nasledujúcich ustanovení zákona o lesoch a určuje, že rozsah územia, na ktorom sa uvedené práce majú realizovať, bude určený štátnou správou na ochranu pamiatkového fondu v rámci jej kompetencie vyplývajúcej zo zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 49/2002 Z. z.“). Ochrana a obnova národnej kultúrnej pamiatky je považovaná za verejnoprospešný účel, a to sa týka aj stavieb hradov alebo ich torzálnej architektúry aj v prípade, ak nie sú tieto objekty vyhlásené za národnú kultúrnu pamiatku (ďalej len „objekty“), pamiatkovej rezervácie a pamiatkovej zóny.

Za účelom zabezpečenia právnej istoty pri realizácii uvedených činností sa navrhuje možnosť, aby správca lesného alebo ostatného majetku štátu – štátna organizácia lesného hospodárstva, uzavrel s obcou alebo vyšším územným celkom zmluvu o bezodplatnom prevode vlastníctva pozemku s objektom, alebo môže s občianskym združením alebo neziskovou organizáciou uzavrieť zmluvu o bezodplatnom práve užívať pozemok s objektom. Podmienkou pre uzatvorenie zmluvy je v oboch prípadoch vykonávanie uvedeného verejnoprospešného účelu a splnenia ďalších podmienok nevyhnutných na uzavretie zmluvy; tieto podmienky sú v návrhu doplnenia zákona konkretizované. Z uvedeného dôvodu návrh uvádza aj spôsob účtovného vysporiadania sa s takýmto prevodom majetku štátu, ktorý zabezpečí, že správca sa s týmto prípadom účtovne vysporiada na ťarchu základného imania a nie oproti hospodárskemu výsledku. Pre zabezpečenie jednoznačnosti tohto postupu sa pre tento účel vylúčila pôsobnosť osobitných zákonov všeobecne upravujúcich podmienky prevodu majetku štátu, resp. správu majetku štátu. Keďže následne realizovaná činnosť zasiahne do prostredia, na ktorom sa činnosť bude vykonávať bez možnosti jeho prinavrátenia do pôvodného stavu, t. j. do stavu lesných pozemkov v mnohých prípadoch s lesnými porastmi, uplatnenie inštitútu (bezplatnej) výpožičky tohto majetku štátu, nie je možné. Aj

z uvedeného dôvodu sa spôsob riešenia problematiky sanácie národných kultúrnych pamiatok na v súčasnosti lesných pozemkoch navrhol tak, ako je uvedené v návrhu tohto zákona.

Bezodplatnosť prevodu dotknutého majetku štátu, alebo práva jeho užívania a práva realizovať na tomto majetku uvedený verejnoprospešný účel vychádza z princípu, že následne realizovaná činnosť na objekte zveľadí tento štátny majetok, ktorý chátral. Zároveň uvedený návrh môže prispieť k podpore zamestnanosti v dotknutom regióne. Z uvedeného dôvodu, aj keď u správcov majetku štátu dôjde k zníženiu imania štátu, na druhej strane štát získa na zamestnanosti a na zvýšení hodnoty objektov, vrátane zvýšenia atraktivity územia s dôsledkom na cestovný ruch. Uvedené je potvrdené aj aplikačnou praxou, ktorá začala v roku 2008 z podnetu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

Kontrola dodržiavania plnenia verejnoprospešného účelu je zabezpečená prostredníctvom výkonu kompetencie dozoru orgánom štátnej správy na ochranu pamiatkového fondu v spolupráci so štátnou organizáciou lesného hospodárstva, ako správcom dotknutého územia s dôsledkami na zánik zmluvy uzatvorenej podľa tohto návrhu. Z dôvodu kontinuity jednotlivých ustanovení zákona o lesoch sa určuje, že zmluvy o prevode ostatného majetku štátu, ako aj zmluvy o práve užívania územia podľa tohto návrhu budú podliehať súhlasu Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, podobne ako iné zmluvy o prevode vlastníctva štátu v zmysle § 50a ods. 2 zákona o lesoch. Keďže táto kontinuita nebola pri ustanovení zákona o lesoch týkajúcom sa podpory výstavby nájomných bytov alebo výstavby iných verejnoprospešných stavieb v § 50b zabezpečená, týmto návrhom sa tento nedostatok odstraňuje.

Navrhovaná právna úprava sa bude primerane vzťahovať aj na stavbu hradu alebo torzálnu architektúru, ktorá nie je vyhlásená za národnú kultúrnu pamiatku, na pamiatkovú rezerváciu a pamiatkovú zónu. Pamiatková rezervácia a pamiatková zóna sú vymedzené v zákone č. 49/2002 Z. z. a podliehajú procesu vyhlasovania podľa § 16 až 20 zákona č. 49/2002 Z. z. vrátane ich ochranných pásiem. Cieľom navrhovanej právnej úpravy je zároveň obnova stavby hradu alebo torzálnej architektúry, ktoré neboli predmetom vyhlasovania orgánu štátnej správy na ochranu pamiatkového fondu a nie sú súčasťou pamiatkového fondu. Pamiatkovú hodnotu týchto objektov posúdi orgán štátnej správy na ochranu pamiatkového fondu v rámci záväzného stanoviska, ktoré vypracuje podľa odseku 5.

S ohľadom na špecifiká využívania lesných pozemkov vo vlastníctve štátu a ostatného majetku vo vlastníctve štátu nachádzajúcich sa vo vojenských obvodoch a v územiach slúžiacich na zabezpečenie obrany štátu, sa v návrhu zákona deklaruje, že v týchto územiach sa týmto zákonom navrhované ustanovenia nebudú uplatňovať.

K bodu 2

Doplňa sa kompetencia Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky ako ústredného orgánu štátnej správy lesného hospodárstva vzhľadom na novú právnu úpravu uvedenú v predchádzajúcom bode.

K čl. III

Nadobudnutie účinnosti návrhu zákona sa navrhuje so zohľadnením legisvakančnej lehoty.

DOLOŽKA ZLUČITEĽNOSTI právneho predpisu s právom Európskej únie

1. Predkladateľ právneho predpisu: Skupina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky.

2. Názov návrhu právneho predpisu:

Návrh zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a o doplnení zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov

3. Problematika návrhu právneho predpisu:

- a) nie je upravená v práve Európskej únie
- b) nie je obsiahnutá v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie.

4. Závazky Slovenskej republiky vo vzťahu k Európskej únii:

bezpredmetné

5. Stupeň zlučiteľnosti návrhu právneho predpisu s právom Európskej únie:

Stupeň zlučiteľnosti - úplný

Doložka vybraných vplyvov

A.1. Názov materiálu: Návrh zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a o doplnení zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov

A.2. Vplyvy:

	Pozitívne*	Žiadne *	Negatívne*
1. Vplyvy na rozpočet verejnej správy	X		X
2. Vplyvy na podnikateľské prostredie – dochádza k zvýšeniu regulačného zaťaženia?	X		
3, Sociálne vplyvy – vplyvy na hospodárenie obyvateľstva, -sociálnu exklúziu, - rovnosť príležitostí a rodovú rovnosť a vplyvy na zamestnanosť	X		
4. Vplyvy na životné prostredie		X	
5. Vplyvy na informatizáciu spoločnosti		X	
6. Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu		X	
7. Vplyvy na služby verejnej správy pre občana		X	

* Predkladateľ označí znakom x zodpovedajúci vplyv (pozitívny, negatívny, žiadny), ktorý návrh prináša v každej oblasti posudzovania vplyvov. Návrh môže mať v jednej oblasti zároveň pozitívny aj negatívny vplyv, v tom prípade predkladateľ označí obe možnosti. Bližšie vysvetlenie označených vplyvov bude obsahovať analýza vplyvov. Isté vysvetlenie, či bilanciu vplyvov (sumárne zhodnotenie, ktorý vplyv v danej oblasti prevažuje) môže predkladateľ uviesť v poznámke.

A.3. Poznámky

Bezpredmetné

A.4. Alternatívne riešenia

Nepredkladajú sa.

A.5. Stanovisko gestorov

Bezpredmetné